

EU projekt TRUE promovira proizvodnju mahunarki u Europi

Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA uključena je u istraživački projekt pod akronimom TRUE (*TR*ansition paths to *sU*stainable legume-based systems in Europe) koji potiče uspostavu održivih poljoprivrednih proizvodnih sustava temeljenim na mahunarkama. Projekt u ukupnoj vrijednosti od 5 milijuna EUR financira se iz Programa Obzor 2020 „Održiva sigurnost hrane- otporni i učinkoviti vrijednosni lanci“.

U implementaciji projekta sudjeluju ukupno 24 projektna partnera iz 10 različitih zemalja Europske unije, a novouspostavljen konzorcij obuhvaća znanstvenike i istraživače, poljoprivredne proizvođače i prerađivače te brojne druge dionike koji su uključeni u vrijednosni lanac proizvodnje mahunarki.

Porodica mahunarki obuhvaća više od 730 rodova s više od 19.500 vrsta. Zbog svoje iznimne brojnosti i raznolikosti te široke rasprostranjenosti, ova porodica ima vrlo velik ekonomski, agronomski i ekološki značaj.

Mahunarke - kulture jedinstvenih značajki

Ekonomski i agronomski značaj očituje se u uzgoju pojedinih vrsta za proizvodnju hrane, krme, ulja, vlakna, goriva, drva, različitih kemikalija i lijekova. Ekološki značaj porodice proizlazi iz jedinstvene mogućnosti stvaranja simbiotskih odnosa s određenim vrstama bakterija, pri čemu se stvaraju korijenove kvržice ili nodule u kojima dolazi do fiksacije atmosferskog dušika. Zbog navedenih svojstava, uzgoj mahunarki omogućuje obogaćivanje poljoprivrednih tala najznačajnijim biljnim hranivima, zbog čega se smanjuje potreba za dodavanjem mineralnih gnojiva koja mogu imati negativan utjecaj na okoliš. Bez obzira na višestruke pozitivne efekte,

mahunarke nisu uključene u većinu suvremenih proizvodnih sustava, a najznačajniji razlog tome je upitna profitabilnost njihove proizvodnje. Danas se mahunarke uzgajaju na manje od 3 % poljoprivrednog zemljišta, zbog čega je većina zemlja članica EU izuzetno ovisna o uvozu mahunarki za proizvodnju stočne hrane te o uvozu fosilnih goriva koja su neophodna u proizvodnji dušičnih gnojiva.

Prednosti proizvodnje mahunarki

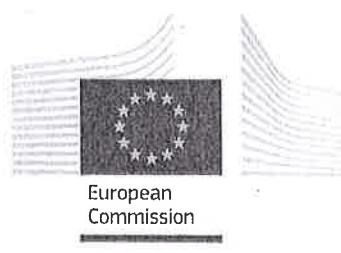
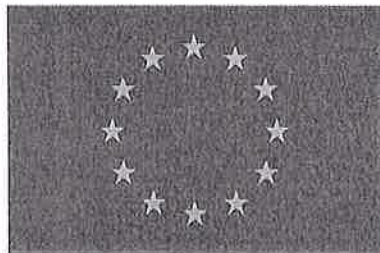
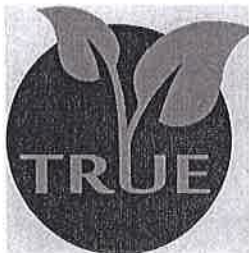
Projekt TRUE će tijekom implementacije promovirati različite okolišne i ekonomske prednosti proizvodnih sustava koji se temelje na mahunarkama. Najznačajnije okolišne prednosti su svakako poboljšanje svojstva poljoprivrednih tala, smanjenje onečišćenja podzemnih i nadzemnih voda te smanjenje emisije stakleničkih plinova. Najznačajnije ekonomske prednosti očituju se u unaprjeđenju konkurentnosti proizvođača poljoprivredno – prehrambe-

nih proizvoda kroz uvođenje mahunarki u proizvodne sustave koji će predstavljati osnovu za proizvodnju visoko kvalitetnih i nutritivno vrijednih proizvoda. Nadalje, socijalni aspekt projekta predstavlja definiranje stručnih preporuka za nadležne institucije i tijela te stvaranje europske mreže za promociju uključivanja mahunarki u suvremene proizvodne procese.

REDEA – partner projekta TRUE

Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA predstavlja jedinog projektnog partnera iz Hrvatske koji će u sklopu projekta biti uključen u implementaciju aktivnosti podizanja svijesti proizvođača o prednostima uzgoja mahunarki na svojim poljoprivrednim gospodarstvima. Tijekom implementacije projekta, REDEA će sudjelovati na stvaranju preduvjeta za uspostavu prvog hrvatskog klastera, a njegovim članovima će se osigurati prijenos informacija i primjera dobrih praksi od projektnih partnera iz drugih zemalja članica EU. Članovi klastera imat će mogućnost steći specifična znanja i vještine koje su im neophodne da u svoje proizvodne sustave i procese uključe mahunarke uz primjenu inovativnih rješenja te na taj način diversificiraju svoju proizvodnju, snize troškove i povećaju prinose, uz istovremeno očuvanje okoliša i njegovih pojedinih komponenata. Također, REDEA će kroz razdoblje implementacije projekta analizirati najpogodnije modele razvoja proizvodnih sustava temeljenih na mahunarkama te na temelju novo stečenih saznanja, izraditi preporuke za nadležne institucije.

S ciljem poboljšanja trenutačne nepovoljne situacije, projekt TRUE usmjeren je istraživanju i razvoju održivih poljoprivredno – proizvodnih sustava koji će se temeljiti upravo na mahunarkama koje, zbog svojih jedinstvenih svojstava, mogu doprinijeti unaprjeđenju poslovanja poljoprivrednih proizvođača uz istovremeno očuvanje okoliša. Projekt TRUE obuhvatit će istraživanja koja će omogućiti inovativni pristup u korištenju mahunarki u vrijednosnom lancu proizvodnje. Primjerice, istražiti će se nove poljoprivredne prakse i metode u korištenju mahunarki za zelenu gnojidbu te njihov potencijal za proizvodnju hrane za potrebe stočarstva i akvakulture. Osim navedenog, u sklopu projekta provest će se istraživanja i razvoj novih tehnologija za poboljšanje kvalitete i nutritivne vrijednosti poljoprivredno - prehrambenih namirnica na bazi mahunarki. Na taj način, projekt TRUE doprinijet će razvoju i primjeni inovacija koje će omogućiti ponovnu introdukciju mahunarki s ciljem povećanja održivosti proizvodnih sustava.

“Transition paths to sUstainable legume-based systems in Europe (TRUE), has received funding from the European Union’s Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 727973”.

godina 176.

POŠTARINA PLAĆENA U
POŠTANSKOM UREDU 10000 ZAGREB

gospodarski list

20. srpnja

2017. **13/14**

CIJENA 12 kn

PRILOG OVOG BROJA

Inovacije poljoprivredne mehanizacije